



Universiteit
Leiden
The Netherlands

Vaders en dochters. Molukse historie in de Nederlandse literatuur van de negentiende eeuw en haar weerklank in Indonesië

Straver, J.A.M.

Citation

Straver, J. A. M. (2018, February 7). *Vaders en dochters. Molukse historie in de Nederlandse literatuur van de negentiende eeuw en haar weerklank in Indonesië*. Verloren. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/61144>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/61144>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page



Universiteit Leiden



The following handle holds various files of this Leiden University dissertation:
<http://hdl.handle.net/1887/61144>

Author: Straver, J.A.M.

Title: Vaders en dochters. Molukse historie in de Nederlandse literatuur van de negentiende eeuw en haar weerklank in Indonesië

Issue Date: 2018-02-07

Stellingen
behorende bij het proefschrift

Vaders en dochters

Molukse historie in de Nederlandse literatuur van de negentiende eeuw en haar weerklank in Indonesië

Hans Straver

- 1 De ongelijkheid tussen de Hollandse natie en oosterse volkeren wordt in de koloniale literatuur van de vroege negentiende eeuw niet verklaard uit cultuurfilosofische of raciale theorieën van ongelijkheid, maar uit een filosofisch-historische theorie van ongelijktijdige ontwikkeling.
- 2 De negentiende-eeuwse historisch-romantische verhalen over de geschiedenis van de Molukken thematiseren vooral de rol van de vader: zij projecteren het op affectie berustende vaderlijk gezag zoals dit in de literatuur van de gevoelige Verlichting wordt geïdealiseerd op de koloniale verhoudingen.
- 3 Hoewel Jan Fredrik Helmers wordt beschouwd als een exponent van Nederlands ‘verzet’ tegen de politieke en culturele dominantie van Frankrijk in de Bataafs-Franse tijd, is zijn betoog over het Portugese en Nederlandse kolonialisme schatplichtig aan het werk van Franse filosofen zoals Condorcet, Raynal en Diderot.
- 4 De negatieve oordelen van Eddy du Perron en Rob Nieuwenhuys over de literaire kwaliteit van het werk van Willem Leonard Ritter miskennen zijn bijdrage aan de in Indië sinds 1838 opbloeiende ‘wetenschappelijke en letterkundige beweging’.
- 5 Een geschiedenis van de koloniale literatuur in de vroege negentiende eeuw vereist dat de schone letteren worden onderzocht in de context van reisbeschrijvingen, natuurwetenschappelijke en etnografische publicaties, geschiedkundige bijdragen en andere verhandelingen die in deze periode tot het domein van wetenschap en letterkunde worden gerekend.
- 6 Omdat het bij een ‘orale literaire cultus’ niet gaat om ‘orale literatuur’ (een *contradictio in terminis*), maar om voor luisteraars geschreven literaire teksten, verdient een omschrijving als aurale literaire cultus de voorkeur.
- 7 Het gebruik van letterkundige begrippen zoals fabel, legende, mythe, sage, sprookje of volksverhaal scheidt bij de beschrijving van orale cultuur in Zuidoost-Azië grote verwarring. Het antropologische onderscheid tussen sacrale en niet-sacrale verhalen sluit beter aan bij de genrebegrippen die in de wereld van de vertellers van betekenis worden geacht.
- 8 Molukse auteurs in Nederland scheppen postkoloniale literatuur van grote diversiteit en soms hoge kwaliteit over historische ervaringen met dekolonisatie en integratie, terwijl zij met betrekking tot de koloniale geschiedenis veelal vasthouden aan een oppervlakkig en etnocentrisch beeld van koloniale onderdrukking en verzet.
- 9 Het slachtofferperspectief met betrekking tot de geschiedenis van Molukkers en Nederlanders wordt mede door de Nederlandse media in stand gehouden.
- 10 De vestiging van Stichting Moluks Historisch Museum, oorspronkelijk bedoeld als ‘levend monument’, in Den Haag, samen met het Indisch Herinneringscentrum, het Indisch Platform en Stichting Herdenking 15 Augustus, scheidt nieuwe kansen om bij te dragen aan de sociale integratie en emancipatie van Molukkers.